

Cùng Đọc tài liệu đi vào trả lời các câu hỏi thuộc [Soạn sử 7 Kết nối tri thức Bài 14: Ba lần kháng chiến chống quân xâm lược Mông - Nguyên](#). Nội dung này chắc chắn sẽ giúp các em chuẩn bị bài học trước khi đến lớp tốt nhất.

Soạn lịch sử lớp 7 bài 14 Kết nối tri thức

Tài liệu giải bài tập lịch sử 7 bài 14 Kết nối tri thức với cuộc sống chi tiết:

Mở đầu

Câu hỏi trả 68 SGK Lịch sử và Địa lí 7 Kết nối tri thức

Vào thế kỷ XIII, đế chế Mông cổ liên tiếp tiến hành các cuộc chiến tranh xâm lược và thống trị nhiều nước khắp lục địa Á – Âu. Quốc gia Đại Việt cũng không nằm ngoài con đường chinh phạt của đế chế này. Quân dân Đại Việt đã chuẩn bị và tổ chức đánh giặc như thế nào? Vì sao Đại Việt lại ba lần chiến thắng trước một đế chế lớn như thế?

Trả lời

- Nguyên nhân Đại Việt 3 lần chiến thắng trước quân Mông – Nguyên:

+ Lòng yêu nước, tinh thần đoàn kết, ý chí độc lập tự chủ và quyết tâm đánh giặc của quân dân Đại Việt.

+ Nhà Trần đã đề ra kế hoạch đánh giặc đúng đắn và sáng tạo: chủ động chuẩn bị kháng chiến, tránh chỗ mạnh, đánh chỗ yếu...

+ Các cuộc kháng chiến của quân dân nhà Trần đặt dưới sự lãnh đạo, chỉ huy tài ba của vua Trần Thái Tông, Thượng hoàng Trần Thánh Tông, vua Trần Nhân Tông và các danh tướng như: Trần Thủ Độ, Trần Quốc Tuấn, Trần Quang Khải...

+ Quân Mông Cổ khi tiến quân xâm lược Đại Việt không quen thuộc địa hình, khí hậu, khó phát huy được sở trường tấn công...

Bài học

1. Cuộc kháng chiến chống quân Mông Cổ năm 1258

Câu hỏi 1 trang 69 SGK Lịch sử và Địa lí 7 Kết nối tri thức

Dựa vào thông tin trong mục và lược đồ hình 1, hãy trình bày những nét chính của cuộc kháng chiến chống quân Mông Cổ năm 1258.

Trả lời

Những nét chính của cuộc kháng chiến chống quân Mông Cổ năm 1258:

- Tháng 1 – 1258, 3 vạn quân Mông Cổ do tướng Ngột Lương Hợp Thai chỉ huy, từ Vân Nam tiến vào Đại Việt.

- Vua Trần Thái Tông trực tiếp chỉ huy trận Bình Lệ Nguyên (Vĩnh Phúc). Trước thế giặc mạnh, quân ta tạm thời rút lui để bảo toàn lực lượng.

- Nhà Trần thi hành kế sách “vườn không nhà trống”, quân Mông Cổ chiếm được Thăng Long nhưng chỉ là một tòa thành trống rỗng.

- Trước tình cảnh khó khăn của quân giặc, nhà Trần mở cuộc tấn công quyết định vào Đông Bộ Đầu (Hà Nội ngày nay). Quân Mông Cổ thua trận, rút chạy khỏi Thăng Long.

- Cuộc kháng chiến kết thúc thắng lợi sau chưa đầy một tháng.

Câu hỏi 2 trang 69 SGK Lịch sử và Địa lí 7 Kết nối tri thức

Câu nói của Trần Thủ Độ trong tư liệu 1 thể hiện điều gì về tinh thần đánh giặc của quân dân nhà Trần.

Trả lời

- Câu nói "Đầu thần chưa rơi xuống đất, xin bệ hạ đừng lo" thể hiện:

+ Nói lên con người của Trần thủ Độ một con người có lòng yêu nước nồng nàn quyết tâm bảo vệ đất nước đủ có phải hi sinh

+ nói lên sự quyết tâm chống giặc ngoại xâm của trần thủ độ một lòng chống giặc ngoại xâm ý chí quyết chiến với giặc

2. Cuộc kháng chiến chống quân Nguyên 1285

Câu hỏi 1 trang 71 SGK Lịch sử và Địa lí 7 Kết nối tri thức

Khai thác tư liệu 2, 3, em hãy rút ra điểm chung về tinh thần chiến đấu của vua tôi nhà Trần.

Trả lời

- Ý chí quyết tâm tiêu diệt xâm lược Mông – Nguyên của quân dân nhà Trần đã thể hiện tinh thần đoàn kết cao độ, trên dưới đồng lòng đánh giặc:

+ Khi vua Trần hỏi Trần Thủ Độ nên đánh hay hòa, Trần Thủ Độ đã khẳng khái trả lời: “Đầu thần chưa rơi xuống đất, xin bệ hạ đừng lo”.

+ Tại hội nghị Điện Diên Hồng, khi vua Trần hỏi nên đánh hay hòa, cả điện đồng thanh hô “Đánh”.

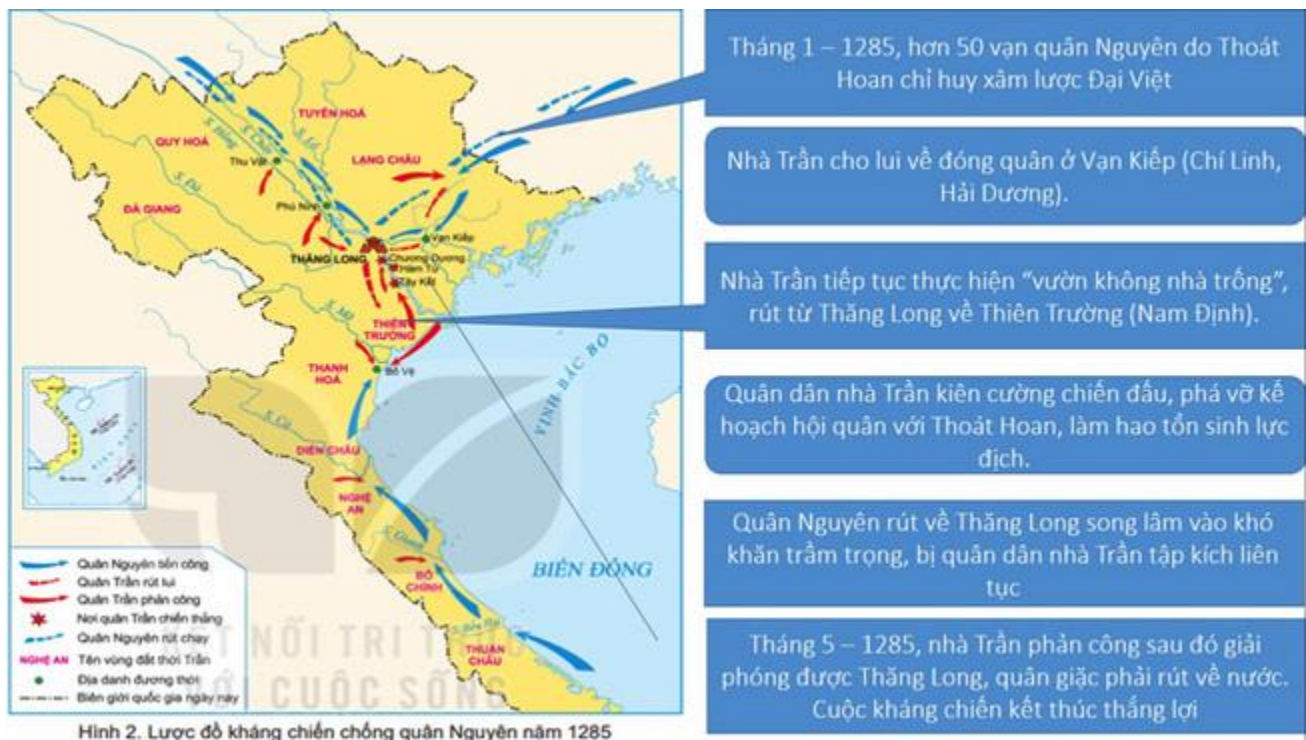
+ Trần Hưng Đạo viết Hịch tướng sĩ, có câu: “Dầu cho trăm thân này phơi ngoài nội cỏ, nghìn xác này gói trong da ngựa, ta cũng vui lòng...”.

+ Các chiến sĩ tự mình thích vào cánh tay hai chữ “Sát thát”. (giết giặc Mông Cổ).

Câu hỏi 2 trang 71 SGK Lịch sử và Địa lí 7 Kết nối tri thức

Trình bày tóm tắt những nét chính về diễn biến cuộc kháng chiến chống quân Mông Nguyên năm 1285 trên lược đồ.

Trả lời

3. Cuộc kháng chiến chống quân Nguyên năm 1287-1288

Câu hỏi trang 73 SGK Lịch sử và Địa lí 7 Kết nối tri thức

Trình bày tóm tắt diễn biến chính của cuộc kháng chiến chống quân Nguyên năm 1287 – 1288 trên lược đồ.

Trả lời

Diễn biến chính của cuộc kháng chiến chống quân Nguyên năm 1287 – 1288"

- Cuối năm 1287, quân Nguyên ồ ạt tiến vào nước ta. Quân dân nhà Trần chặn đường tiến quân của giặc đến Thăng Long.

- Trần Khánh Dư chỉ huy quân phục kích đoàn thuyền lương của quân Nguyên giành thắng lợi tại Vân Đồn – Cửa Lục (Quảng Ninh).

- Đầu năm 1288, quân Nguyên chiếm Thăng Long, nhưng trúng kế “vườn không nhà trống” của nhà Trần.

- Nhà Trần quyết định tổ chức phản công, bố trí trận địa mai phục tại vùng cửa sông Bạch Đằng dưới sự chỉ huy trực tiếp của Trần Quốc Tuấn.

- Trận Bạch Đằng đại thắng. Cánh quân bộ trên đường rút lui cũng bị quân dân nhà Trần đánh cho tan tác. Cuộc kháng chiến chống quân Nguyên năm 1287 – 1288 kết thúc thắng lợi.

4. Nguyên nhân thắng lợi và ý nghĩa lịch sử của ba lần kháng chiến chống quân Mông - Nguyên

Câu hỏi 1 trang 73 SGK Lịch sử và Địa lí 7 Kết nối tri thức

Phân tích nguyên nhân thắng lợi của ba lần kháng chiến chống quân xâm lược Mông – Nguyên.

Trả lời

Nguyên nhân thắng lợi của ba lần kháng chiến chống quân xâm lược Mông – Nguyên:

- kết quả của lòng yêu nước, tinh thần đoàn kết, ý chí độc lập, tự chủ và quyết tâm đánh giặc của quân dân Đại Việt.

- Kế sách đánh giặc đúng đắn, sáng tạo: chủ động chuẩn bị kháng chiến, tránh chỗ mạnh, đánh chỗ yếu

- Sự lãnh đạo, chỉ huy tài ba của vua Trần Nhân Tông, các danh tướng như Trần Thủ Độ, Trần Hưng Đạo, Trần Khánh Dư...

Câu hỏi 2 trang 73 SGK Lịch sử và Địa lí 7 Kết nối tri thức

Nêu ý nghĩa lịch sử của ba lần chiến thắng quân xâm lược Mông – Nguyên

Trả lời

- Đánh tan quân xâm lược Mông Cổ hung hãn, bảo vệ độc lập, chủ quyền và toàn vẹn lãnh thổ của dân tộc.

- Đóng góp vào truyền thống và nghệ thuật quân sự Việt Nam

- Để lại những bài học lịch sử quý giá: chăm lo sức dân, củng cố khối đại đoàn kết toàn dân trong công cuộc xây dựng và bảo vệ Tổ quốc

- Ngăn chặn sự xâm lược của Mông Cổ với Nhật Bản và các nước Đông Nam Á, góp phần làm suy yếu đế chế Mông-Cổ.

Luyện tập - vận dụng

Câu 1 trang 73 SGK Lịch sử và Địa lí 7 Kết nối tri thức

Hãy lập và hoàn thành bảng theo mẫu dưới đây về ba lần kháng chiến chống quân xâm lược Mông – Nguyên.

Cuộc kháng chiến	Kế hoạch kháng chiến của nhà Trần	Những chiến thắng tiêu biểu	Kết quả

Trả lời

Cuộc kháng chiến	Kế hoạch kháng chiến của nhà Trần	Những chiến thắng tiêu biểu	Kết quả
Cuộc kháng chiến lần thứ nhất 1257-1258	Vườn không nhà trống	Đông Bộ Đầu (bến sông Hồng) Quy Hóa (Lào Cai)	Thắng lợi
Cuộc kháng chiến lần thứ hai 1283-1285	Vườn không nhà trống	Tây Kết, cửa Hàm Tử (Hung Yên), bến Chương Dương (Hà Tây)	Thắng lợi
Cuộc kháng chiến lần thứ ba 1287-1288	Vườn không nhà trống. Đóng cọc ở sông Bạch Đằng	Vân Đồn (Quảng Ninh), Bạch Đằng	Thắng lợi

Câu 2 trang 73 SGK Lịch sử và Địa lí 7 Kết nối tri thức

Từ kiến thức đã học ở bài 13 và bài 14, em hãy đánh giá ngắn gọn về vai trò của các nhân vật lịch sử: Trần Thủ Độ, Trần Quốc Tuấn, Trần Nhân Tông đối với nhà Trần và cuộc kháng chiến chống quân Mông – Nguyên.

Trả lời

- Trần Thủ Độ với sự ra đời của nhà Trần:

+ Người sáng lập và trực tiếp lãnh đạo công cuộc xây dựng và bảo vệ đất nước những năm đầu thời kỳ nhà Trần.

+ Sau khi nhà Trần thành lập, ông được vua phong làm Quốc thượng phụ rồi Thái sư. Bằng tài năng, uy tín của mình, ông đã củng cố nước Việt vững mạnh cả về chính trị, kinh tế, quân sự...

- Vai trò của Trần Quốc Tuấn:

Là vị chỉ huy quân đội, lãnh đạo tối cao cùng với các vua Trần.

+ Đưa ra những chủ trương kế sách đúng đắn, là điều kiện tiên quyết dẫn đến thắng lợi của các cuộc kháng chiến.

+ Là người huấn luyện quân đội, khích lệ tinh thần các chiến sĩ thông qua việc soạn thảo “Hịch tướng sĩ”.

+ Là tác giả của các bộ binh thư nổi tiếng: Binh thư yếu lược, Vạn kiếp tông bí truyền thư.

+ Trần Quốc Tuấn còn bỏ qua các hiềm khích, thù riêng, nêu cao tinh thần yêu nước, vì nghĩa lớn.

- Vai trò của Trần Nhân Tông:

+ Xây dựng một đất nước cường thịnh, xã hội rất ổn định, biết cách thu phục nhân tâm. Dân chúng cả nước đồng lòng, đồng sức vì Vua.

+ Trường lớp rất được mở mang. Việc thi cử đã được mở theo định kỳ để lấy người tài giỏi ra giúp nước.

+ Sáng lập ra Thiền phái Trúc Lâm và được xem như là Phật Tổ của trường phái này. Ông có vai trò rất lớn trong việc chấn hưng Phật giáo ở Việt Nam.

Câu 3 trang 73 SGK Lịch sử và Địa lí 7 Kết nối tri thức

Chiến thắng của ba lần chống quân xâm lược Mông – Nguyên đã để lại cho chúng ta bài học gì đối với công cuộc bảo vệ Tổ quốc hiện nay?

Trả lời

- Một số bài học khác có thể được vận dụng trong công cuộc bảo vệ Tổ quốc hiện nay là:

+ Đoàn kết toàn dân, chung sức xây dựng đất nước, bảo vệ Tổ quốc trước các thế lực thù địch.

+ Tránh đối đầu trực diện quy mô lớn với địch, chủ động rút lui, bảo toàn lực lượng, từng bước đưa chúng vào thế trận chuẩn bị trước, đánh trận quyết định.

+ Nắm chắc tình hình, đánh giá đúng điểm mạnh, điểm yếu, sở trường, sở đoản của giặc.

+ Có sự chỉ đạo chiến lược nhất quán và xuyên suốt.

-HẾT-

Trên đây là toàn bộ nội dung **Soạn sử 7 bài 14 Kết nối tri thức : Ba lần kháng chiến chống quân xâm lược Mông - Nguyên**. Nội dung này chắc chắn sẽ giúp các em chuẩn bị bài học trước khi đến lớp tốt nhất.